

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 46. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 26. juni 2009
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Michael Aastrup Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Jeppe Kofod (S), Yildiz Akdogan (S), Anne Grete Holmsgaard (SF) (fungerede som formand under dagordenens punkt 2 og 3), Margrethe Vestager (RV)

Desuden deltog: Finansminister Claus Hjorth Frederiksen bistået af Kaare Barslev, Finansministeriet

Punkt 1. Rådsmøde nr. 2954 (økonomi og finans) den 7. juli 2009

Dagsordenspunkt 5 henhører under Skatteministeriets ressort og blev forelagt af finansministeren på skatteministerens vegne.

De øvrige punkter henhører under Finansministeriets ressort og blev forelagt af finansministeren.

Finansministeren: Sagerne forelægges Europaudvalget til orientering.

Jeg kan i øvrigt henvise til de aktuelle notater for sagernes nærmere indhold.

1. Præsentation af formandskabets arbejdsprogram

- *Udveksling af synspunkter*
Rådsmøde 2954 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren: På rådsmødet vil det svenske formandskab fremlægge sit arbejdsprogram på det økonomiske og finansielle område for det kommende halve år.

Jeg forventer, at det svenske formandskab primært vil have fokus på udfordringerne i kølvandet på den økonomiske og finansielle krise – herunder udfordringerne for medlemslandenes offentlige finanser – samt at sikre, at der på EU niveau fortsat leveres offensive svar på, hvordan vi imødegår og dæmper konsekvenserne af krisen. Formandskabet forventes også at igangsætte arbejdet med at forberede oplæg til Lissabonstrategien efter 2010.

Derudover forventes tilsynet med og regulering af den finansielle sektor at være højt prioriteret, og arbejdet ventes centreret om at udmønte tankerne i de Larosiererapporten i konkrete forslag for den fremtidige europæiske finansielle tilsynsstruktur.

Endelig forventes klimaændringer og forberedelser af COP 15 i København til december at være en af de større udfordringer for det svenske formandskab, herunder spørgsmålet om finansieringen af en international klimaaftale.

Jeg støtter generelt formandskabsprogrammet. De enkelte sager og regeringens holdning hertil vil som sædvanlig blive forelagt Europaudvalget, når de kommer på dagsordenen for Økofin.

2. Opfølgning på Det Europæiske Råds møde den 18. og 19. juni 2009

Rådsmøde 2954 – bilag 3 (tillæg til samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 18-19/6-09 – bilag 7 (formandskabets konklusioner)

EU-note (08) – E 53 (notat af 23/6-09 om topmødet)

Finansministeren: Som bekendt drog det Europæiske Råd den 18. og 19. juni rådskonklusioner om bl.a. den fremtidige europæiske tilsynsstruktur og finansiering af en international klimaaf tale.

Jeg forventer, at formandskabet kort vil redegøre for sine planer for tilrettelæggelsen af det videre arbejde med opfølgningen på de Larosièrerapporten. Forventningen er, at Kommissionen vil fremsætte konkrete initiativer om en ny finansiel tilsynsstruktur først på efteråret. Derudover forventer jeg, at formandskabet redegør for sine tanker med hensyn til EU's forberedelser frem mod klimatopmødet i december, herunder de kommende forslag fra Kommissionen om finansiering af den internationale klimaindsats.

Jeg forventer ikke en diskussion af substansen om disse to emner på det kommende møde. Begge sager vil vi selvfølgelig skulle vende tilbage til senere her i udvalget.

Formanden syntes, finansministerens forelæggelse af dagsordenens punkter nærmest var ideel.

Svend Auken spurgte, hvordan finansministeren i forbindelse med drøftelsen af de Larosièrerapporten ville slå et slag for det særlige danske initiativ angående kapital- og hedgefonde.

Han pegede på, at den svenske finansminister i Sverige havde slået sig op på krav om fuldstændig afregulering af de finansielle markeder, så det ville nok være klogt at sige til det svenske formandskab, at i det næste halve år er det Europas interesser, der skal varetages.

Finansministeren henviste til, at der i konklusionerne fra Det Europæiske Råd nævnes behovet for fremskridt med hensyn til regulering af alternative investeringsfonde. Han mente, Kommissionens forslag fra 30. april havde store ligheder med det danske indspil og overordnet forfølger samme formål. Der er imidlertid også forskelle, bl.a. foreslår Kommissionen at regulere fondenes administrationsselskaber, mens vi foreslår, at man skal regulere selve fondene. Forhandlingerne om forslaget er først lige begyndt på embedsmandsplan. Vi arbejder fortsat for, at direktivforslaget kommer til at afspejle det danske indspil så meget som muligt. Som udgangspunkt er planen, at forslaget skal forhandles og om muligt vedtages inden udgangen af i år. Finansministeren nævnte, at de Larosièrerapporten, som omhandler finansielle tilsyn, opstiller

31 overordnede anbefalinger, hvoraf en præciserer, at passende reguleringer skal udbredes til at omfatte alle systemisk vigtige aktører. Larosièregruppen konkretiserer ikke, hvordan det konkrete initiativ i forhold til kapital- og hedgefonde skal se ud. Det er klart, at det er et af de emner, som vi vil forfølge i de forhandlinger, vi står over for.

Svend Auken gjorde opmærksom på, at den vurdering af direktivforslaget, finansministeren kom med, svarede til den vurdering, økonomi- og erhvervsministeren havde anlagt, men den havde mødt massiv modstand i Europaudvalget, hvor de fleste mente, direktivforslaget lå meget langt fra det danske indspil. I den forbindelse redegjorde han for de synspunkter, der var fremkommet ved drøftelsen med økonomi- og erhvervsministeren, som han bad finansministeren være opmærksom på. Svend Auken var klar over, at det kun er et hjørne af krisen, men udvalget er meget optaget af problemstillingen.

Pia Adelsteen bakkede Svend Auken op.

Finansministeren tog det, der var sagt om kapital- og hedgefonde, til efterretning. Vi tilslutter os de initiativer, der foreslås, og arbejder aktivt for, at vi får en regulering af disse fonde.

3. Forberedelse af G20 møde

- *Udveksling af synspunkter*
 - Rådsmøde 2954 – bilag 2 (samlenotat side 2)
 - EU-note (08) – E 43 (note af 3/4-09 om G20-topmødet)
 - Udvalgsmødereferat:
 - EUU alm. del (08) – bilag 302, side 863 (seneste behandling i EEU 27/2-09)
 - EUU alm. del (08) - bilag 57, side 174 (behandlet i EEU 31/10-08)

Finansministeren: Der afholdes G20 topmøde den 24.-25. september i Pittsburgh, USA. Det er forventningen, at man på mødet især vil følge op på implementeringen af de initiativer, man nåede til enighed om på mødet i London den 2. april.

På det kommende Økofin-møde forventer jeg en indledende drøftelse af EU's fælles input til G20 mødet, og jeg forventer, at EU's input vil fokusere på følgende overordnede budskaber:

1. Fortsat implementering af finanspolitiske lempelser under hensyntagen til finanspolitisk holdbarhed og fokus på udarbejdelse af troværdige exitstrategier.
2. Fortsat implementering af initiativer til reetablering af normalt fungerende finansielle markeder.
3. Bedre overvågning og identifikation af globale ubalancer og makrofinansielle risici.

4. Bekæmpelse af protektionisme.
5. Mere transparent global finansiell regulering og fokus på fælles globale regnskabsstandarder.
6. Styrkelse af samarbejdet mellem myndigheder med ansvar for finansiell regulering, og forholdsregler over for ikke-samarbejdsvillige jurisdiktioner, herunder skattely.
7. Styrkelse af de internationale finansielle institutioners rolle i den globale finansielle arkitektur og sikring af disse institutioners kapacitet til at hjælpe lande i lyset af krisen, herunder vækstøkonomier og udviklingslande.
8. Sikring af en ambitiøs klimaafgøt i København til december.

EU-landene vil på G20 topmødet være repræsenteret ved det svenske formandskab og kommissionsformanden.

Regeringen støtter generelt øget international koordination af tiltagene i lyset af krisen, og jeg forventer, at regeringen generelt kan støtte de budskaber, som EU forventes at sende på G20 mødet.

Jeppe Kofod pegede på, at Øst- og Centraleuropa og ulandene bliver voldsomt ramt af krisen, og spurgte på den baggrund, om finansministeren mente, der på G20 mødet ville blive gjort tilstrækkeligt fra EU's side for at imødegå krisen i udviklingslandene.

Svend Auken sagde, at man aldrig ville få et globalt system med FN-regler til at virke, så det gjaldt om at få et godt samarbejde mellem EU og USA, så systemerne i de to søjler korresponderede. Han mente, det kunne være et nyttigt input fra dansk side, at vi opfordrer til, at man tager kontakt til amerikanerne, sådan at de to systemer kan tale med hinanden.

Finansministeren pegede i svaret til Jeppe Kofod på, at Det Europæiske Råd havde givet tilsagn om at stille 100 mia. dollars til rådighed for Den Internationale Valutafond. G20 landene anbefalede på mødet i april, at IMF fik tilført ressourcer på op mod 500 mia. dollars på længere sigt, hvoraf de 250 mia. dollars skulle tilføres hurtigst muligt. Der er kommet tilsagn fra Japan, USA og Kina m.fl., som alt i alt beløber sig til 400 mia. dollars. Så man er ved at nærme sig det, G20 landene anbefaler. Finansministeren tilføjede dog, at man endnu ikke har set noget tilsagn fra de store olieproducerende lande, hvilket han betegnede som for dårligt.

Finansministeren havde noteret sig Svend Aukens synspunkter om nødvendigheden af et samarbejde mellem EU og USA.

4. Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten

a) Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Litauen, Malta, Polen, Rumænien og Ungarn

– *Rådshenstillinger*

Rådsmøde 2954 – bilag 1 (sammenfatning side 25)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 302, side 853 FO (seneste behandling i EUU 27/2-09)

Finansministeren: De offentlige finanser i EU-landene er væsentligt forværret i lyset af den økonomiske og finansielle krise. På basis af Kommissionens forårsprognose fra maj i år vurderes 11 medlemslande i 2008 at have overskredet traktatens referenceværdi for den offentlige budgetsaldo på 3 pct. af BNP, og op mod 21 lande ventes at overstige referenceværdien i 2009.

Økofin igangsatte i april i år proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for 5 lande, som man på det tidspunkt skønnede ville overskride referenceværdien i 2008. På det kommende rådsmøde skal vi drøfte igangsættelsen af proceduren og de dertilhørende rådshenstillinger for Litauen, Malta, Polen og Rumænien. Rådshenstillinger for de medlemslande, der vurderes at overstige referenceværdien i 2009, ventes at blive drøftet sidst på året.

På rådsmødet skal vi desuden vedtage en ny rådshenstilling til Ungarn, der bl.a. i lyset af den finansielle og økonomiske krise forventes at stå over for større udfordringer for de offentlige finanser end tidligere vurderet og næppe kan bringe det offentlige underskud under 3 pct. af BNP i år som oprindeligt anbefalet.

I lighed med størstedelen af den gruppe af lande, der blev igangsat i proceduren i april i år, vurderer Kommissionen for disse lande – på nær for Malta – at den finansielle og økonomiske krise udgør særlige omstændigheder, som kan begrunde længere frister end 1 år. Der er desuden dannet præcedens for et hovedprincip om, at relativt store underskud leder til relativt lange tidsfrister, men med relativt ambitiøse krav til årlige strukturelle budgetforbedringer.

Blandt de 5 lande skønnes Polen at have det største budgetunderskud på godt 6½ pct. af BNP i 2009, og Kommissionen anbefaler en henstilling til Polen om at bringe situationen med uforholdsmæssigt store underskud til ophør senest i 2012 og strukturelt forbedre budgettet årligt med 1¼-1½ pct. fra og med 2010.

Litauen og Rumænien vurderes at have underskud på godt 5 pct. af BNP i 2009 og ventes at få frist til at bringe situationen med uforholdsmæssigt store underskud til ophør senest i 2011 med en anbefalet årlig strukturel budgetforbedring på 1½ pct. af BNP. Malta vurderes at have et underskud på godt 3½ pct. af BNP i 2009 og ventes at få en henstilling om, at budgetunderskuddet være under 3 pct. af BNP senest i 2010.

Kommissionen vurderer også, at der foreligger særlige omstændigheder for Ungarn, selv om budgetunderskuddet i 2009, der skønnes til 3,4 pct. af BNP, kun

indebærer en lille overskridelse af 3-pct. grænsen. Det skyldes, at Ungarn er i meget store økonomiske vanskeligheder og både får støtte fra IMF og EU for at komme på fode igen. Kommissionen vurderer, at et strammere konsolideringskrav ud over den indsats, Ungarn allerede gør, kan risikere at sætte en negativ spiral i gang, der kan forlænge recessionen. Kommissionen anbefaler derfor en henstilling til Ungarn om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør senest i 2011 og strukturelt forbedre budgettet årligt med ½ pct. af BNP.

Regeringen kan støtte Kommissionens anbefalinger til rådshenstillinger til de 5 lande, om at de korrigerer deres uforholdsmæssigt store underskud i overensstemmelse med de nævnte tidsfrister og strukturelle budgetforbedringer.

b) Opdaterede Stabilitets- og Konvergensprogrammer for Slovenien, Slovakiet, Østrig, Belgien og Rumænien

– *Rådsudtalelser*

Rådsmøde 2954 – bilag 3 (tillæg til samlenotat side 4)

Finansministeren: På mødet skal vi behandle stabilitets- og konvergensprogrammer for Belgien, Østrig, Slovenien, Slovakiet og Rumænien. I forhold til den sædvanlige proces er disse landes programmer blev forsinket bl.a. på grund af parlamentsvalg og forhandlinger om regeringsdannelse.

Ligesom for de øvrige EU-lande gælder også for disse fem lande, at de offentlige finanser er blevet forværret i 2008, og underskuddene forventes generelt at blive forholdsvis store i 2009 og 2010.

Landene har overordnet tilrettelagt finanspolitikken i overensstemmelse med deres råderum, så de lande med størst råderum, f.eks. Østrig, lempes mest, mens Rumænien, der er i forholdsvis store økonomiske vanskeligheder, strammer finanspolitikken i 2009.

Ingen af landene forventes at overholde deres mellemfristede mål i programperioden. Bortset fra Rumænien venter jeg, at rådsudtalelserne anbefaler, at landene implementerer de finanspolitiske lempelser i overensstemmelse med den økonomiske genopretningsplan, men snarest derefter begynder den finanspolitiske konsolidering. Udtalelserne anbefaler også generelt, at landene gennemfører strukturelle reformer og styrker holdbarheden af de offentlige finanser. Det er muligt, at rådsudtalelsen om det belgiske program også vil indeholde en opfordring til Belgien om senest den 20. september at udarbejde et nyt program, der klarere specificerer Belgiens mellemfristede finanspolitiske strategi.

Udtalelsen for det rumænske program forventer jeg primært vil afspejle, at Rumænien har forholdsvis store finanspolitiske vanskeligheder, og at det derfor drejer sig om at planlægge og implementere en finanspolitisk konsolidering, der troværdigt og holdbart bringer underskuddet ned igen. Rumænien planlægger derfor at konsolidere de offentlige finanser fra i år.

Jeg forventer, at Økofin vedtager en udtalelse om hvert enkelt lands program på baggrund af de vurderinger, Kommissionen har foretaget, og på baggrund af drøftelserne i den økonomiske og finansielle komité.

Regeringen støtter udkastene til disse udtalelser og støtter endvidere, at landene tilrettelægger konsolideringsplaner med henblik på tilbagevenden til holdbare offentlige finanser.

c) Mellemfristede mål for de offentlige finanser

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 2954 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

Finansministeren: En del af aftalen om reformen af stabilitets- og vækstpakten i 2005 var, at landenes mellemfristede mål for de offentlige finanser skulle afspejle landenes holdbarhedsudfordringer, så snart det tekniske grundlag herfor var på plads.

Siden har Kommissionen og en arbejdsgruppe arbejdet med at tilvejebringe dette grundlag. Det er nu lykkedes, og Kommissionen har på den baggrund udarbejdet et forslag til implementering af aftalen, der indebærer, at de mellemfristede mål både tager højde for aktuel offentlig gæld og en del af de fremadrettede demografisk betingede udgiftsstigninger.

Lande med gælds niveauer over 60 pct. af BNP bør desuden sigte mod et mellemfristet mål, der er højere – afhængigt af hvor stor overskridelsen af 60 pct.-grænsen er.

Beregninger på baggrund af Kommissionens model viser generelt, at niveauerne for de nye mellemfristede mål ligger på niveau med de aktuelle mellemfristede mål, men at enkelte lande med både meget høje aktuelle gælds niveauer og store uadresserede holdbarhedsproblemer vil stå over for et mellemfristet mål, som er noget højere end de aktuelle mål.

Det gælder fortsat, at de af Kommissionen beregnede mål er vejledende, og at landene selv bestemmer deres mellemfristede mål. Jeg forventer ikke, at det mellemfristede mål for Danmark vil ændre sig i forhold til det aktuelle niveau, dvs. et underskud på højst 0,5 pct. af BNP. Danmarks budgetmål i 2015-planen er således fortsat mere ambitiøst end minimumskravene i stabilitets- og vækstpakten.

Regeringen støtter den nye metode, idet det er vigtigt, at de aldersbetingede udfordringer for de offentlige udgifter afspejles i landenes mellemfristede mål for at styrke forudsætningerne for at tilrettelægge en holdbar finanspolitik.

Margrethe Vestager ville gerne høre finansministerens politiske vurdering af den situation, der vil opstå, når op til 21 lande forventes at overskride referencerammen på 3 pct. af BNP i 2009, idet stabilitets- og vækstpakken så kommer til at sætte meget væsentlige rammer for, hvad det enkelte land kan gøre for at bekæmpe krisen. Hun pegede på, at det vil have indenrigspolitiske konsekvenser, hvis Danmark får en henstilling om, at vi skal vende tilbage til spo-

ret og betale gælden. Hun spurgte, hvordan Danmark forventes at komme til at ligge i forhold til referencerammen.

Jeppe Kofod pegede på, at det væsentligste problem er den voldsomt stigende arbejdsløshed. Han mente, det er vigtigt at se på, hvordan underskuddene er fremkommet, om landene f.eks. vil investere mere i uddannelse og infrastruktur og på den måde undgå, at krisen bliver værre, end den er nu.

Pia Adelsteen var bekymret over, at selv inden krisen var der nogle EU-lande, som ikke formåede at overholde vækst- og stabilitetspagten. I anledning af at finansministeren havde sagt, at de af Kommissionen beregnede mellemfristede mål kun er vejledende, spurgte hun, om det overhovedet ikke har nogen konsekvenser, hvis man ikke overholder vækst- og stabilitetspagten.

Svend Auken syntes, modellen med den gensidige eksamen var fantastisk god. På den ene side skal man have stabilitet. På den anden side skal man sørge for at bevare landenes handlefrihed, når det drejer sig om finanspolitikken. Han pegede på, at Danmark var det første land, der røg ind i recessionen, nemlig allerede i sidste kvartal af 2007, og at OECD-prognosen siger, at vi vil være et af de sidste lande, der kommer ud af recessionen. Han spurgte, om dette ikke giver finansministeren anledning til nogle overvejelser.

Finansministeren sagde generelt, at de fleste lande har reageret på den finansielle og økonomiske krise og taget en lang række forskellige initiativer, spændende fra infrastrukturprojekter over uddannelse til lempelser af finanspolitikken. Det er et meget varieret billede, der tegner sig. Landene gør, hvad de kan, for at borgerne kommer så skånsomt igennem krisen som overhovedet muligt. Men de forskellige landes forudsætninger er forskellige. Nogle lande, som har en OK økonomi – herunder Danmark – kan gøre noget både i år og til næste år. En anden gruppe af lande – herunder England og Frankrig – har annonceret, at de vil lempe finanspolitikken i år, men er nødt til at stamme den til næste år. En tredje gruppe af lande – herunder Irland og de baltiske lande samt visse sydeuropæiske lande – har en økonomi, der gør, at de trods hede politiske ønsker om at gøre noget er nødt til at stramme op for at sikre, at renterne ikke løber løbsk.

Finansministeren mente, det var vigtigt, at vi har en procedure, der træder i kraft, når det ser ud til, at et land ikke kan overholde referencerammen. EU går ind og ser på de mellemfristede mål i de enkelte lande, og så kommer man med sine anbefalinger, hvilket får en politisk betydning.

I svaret til Margrethe Vestager ville finansministeren ikke udelukke, at vi i 2010 kommer over referencerammen, idet underskuddet måske vil blive i størrelsesordenen 3,3 pct. af BNP. Han tilføjede, at det ikke nødvendigvis vil føre til, at Danmark bliver omfattet af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud, idet mange af de danske initiativer til at bekæmpe krisen er af midlertidig karakter.

Pia Adelsteen pegede på, at Maltas underskud ikke var meget større end de 3,3 pct., og alligevel var EU kommet med en anbefaling. Men Maltas initiativer var måske ikke midlertidige.

Hun mente stadig, der må være nogle konsekvenser, hvis man ikke overholder vækst- og stabilitetspagten.

Jeppe Kofod forstod, at Danmark på grund af nogle særlige regler måske alligevel ikke ville blive omfattet af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud, selv om vort underskud kommer op over 3 pct. af BNP, men spurgte, om vækst- og stabilitetspagten vil forhindre os i at gøre noget ved, at OECD-prognosen forudsiger, at Danmark vil blive et lavvækstland, og at arbejdsløsheden vil komme op på 220.000.

Margrethe Vestager mente ikke, det politisk ville gå stille af, hvis Rådet vedtager anbefalinger rettet til Danmark. Hun spurgte, hvordan den politiske atmosfære er i Rådet i anledning af udsigten til, at 21 lande ikke vil kunne overholde referencerammen.

Anne Grete Holmsgaard ville gerne høre lidt om situationen i Ungarn, Litauen og Polen.

Hun pegede på, at stabilitets- og vækstpagten blev justeret i 2005, og spurgte, om vi nu er i en situation, hvor den skal justeres igen.

Finansministeren svarede Pia Adelsteen, at det ikke er midlertidige problemer, Malta står overfor.

Vedrørende sanktioner sagde han, at et euroland kan få et pålæg, hvis det sidder adskillige henstillinger overhørig. Over for ikke-eurolande vil man komme med skarpere og skarpere henstillinger, og det vil politisk gøre et indtryk i det pågældende land. Det vil også betyde noget for landets kreditværdighed.

Finansministeren svarede Margrethe Vestager, at mens finansministrene i begyndelsen af krisen var meget optaget af at sætte initiativer i gang for at afbøde krisen, var der nu ved at brede sig en eftertænkksomhed, og at man nu fokuserede på, at det ikke drejede sig om at iværksætte flere vækstpakker, men at få tilrettelagt exitstrategien på den rigtige måde, når man om forhåbentlig ikke alt for mange år kommer ud af krisen igen. Finansministrene er også optaget af, at man ikke får indført statsstøtteordninger, som vil føre til konkurrenceforvridninger.

Stemningen er, at der ikke skal foretages justeringer i stabilitets- og vækstpagten, sagde finansministeren til Anne Grete Holmsgaard.

Formanden mente, man på et tidspunkt, hvor finansministeren havde haft tid til at forberede sig på det, måtte diskutere de meget dystre prognoser, der var kommet fra OECD, idet synsvinklen er, at et flertal i udvalget mener, at arbejdsløsheden er det største problem, krisen skaber.

5. (Evt.) Anti-svigsaftale med tredjelande

a) Liechtenstein

- *Enighed om anti-svigsaftale*

b) Andre tredjelande

- *Enighed om forhandlingsmandat*

Rådsmøde 2954 – bilag 1 (samlenotat side 30)

Anti-svigsaftale

EUU alm. del (08) – bilag 57, side 184 (seneste behandling i EUU 31/10-08)

Punktet var på dagsordenen for EUU-mødet 6/2-09 men udgik af rådsmødedagsordenen.

God regeringsførelse

Udvalgsmødereferat:

Behandlet i EUU 4/6-09 – referat foreligger ikke endnu

EUU alm. del (08) – bilag 370, side 1160 (behandlet i EUU 30/4-09)

EUU alm. del (072) – bilag 289, side 799 (behandlet i EUU 9/5-08)

Finansministeren: Dagsordenpunkt 5a og 5b om antisvigsaftaler med tredjelande er taget af Økofindagsordenen.

6. Procyclicalitet

- *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2954 – bilag 1 (samlenotat side 33)

Finansministeren: Økofin besluttede i september 2008 at nedsætte en arbejdsgruppe til at undersøge muligheder for at begrænse tendensen til konjunkturforstærkende adfærd og regler i den finansielle sektor. Med konjunkturforstærkende forstås – i denne sammenhæng – at høj- og lavkonjunkturer forstærkes som følge af aktiviteterne i den finansielle sektor. Det sker f.eks. gennem de regler, som sektoren er reguleret efter. Der er tegn på, at de konjunkturforstærkende tendenser i den nuværende krise har bidraget til finansiell ustabilitet og har vanskeliggjort virksomhedernes kreditadgang. Arbejdsgruppen har nu færdiggjort sin rapport, og jeg forventer, at der på det kommende Økofin-møde vil blive vedtaget rådskonklusioner herom.

Rådskonklusionerne ventes bl.a. at fokusere på både tiltag baseret på vurderinger af udviklingen i den finansielle sektor og automatiske regler, der effektivt kan reducere de konjunkturforstærkende tendenser. Diskretionære tiltag vil bl.a. være

nødvendige for at adressere risici, der ikke fanges op af de automatiske regler, som f.eks. risici relateret til nye finansielle produkter. Det ventes at "European Systemic Risk Board", som det for nyligt er besluttet at oprette, vil få en central rolle i overvågningen af sådanne risici.

De automatiske stabilisatorer ventes skabt ad to veje: 1) gennem såkaldt dynamiske hensættelser og 2) gennem aktivitetsdæmpende kapitalstødpuder.

Hensættelser anvendes til at nedjustere værdien af et udlån, når en kunde ikke vil kunne tilbagebetale sit lån. Efter gældende regler kan der i dag først hensættes efter at en konkret begivenhed, der nedsætter betalingsevnen, har fundet sted. Dermed vil mange hensættelser finde sted, når konjunkturerne er vendt, hvilket er konjunkturforsværkende.

Med dynamiske hensættelser vil der derimod kunne hensættes til tab, der forventes – herunder konjunkturtab. Det betyder, at der i gode tider vil kunne hensættes til tab, der først materialiserer sig i dårlige tider, hvilket er konjunkturdæmpende. En anvendelse af dynamiske hensættelser kræver en ændring i regnskabsstandarderne, og det forventes, at rådskonklusionerne vil opfordre standardsættelserne hertil.

Der ventes også støtte til at forsætte det igangværende arbejde med at konstruere passende aktivitetsdæmpende kapitalstødpuder, der bl.a. skal sikre kapital til dækning af tab i andre finansielle aktiver end udlån.

Samlet betyder dette, at virksomhederne i større udstrækning vil opbygge reserver i de gode tider, så de har noget at stå imod med i de dårlige tider.

Herudover ventes også støtte til to andre elementer, der – udover de ovenfor nævnte tiltag – vil kunne reducere konjunkturforsværkende tendenser fremover. Det gælder IASB's grundlæggende revision af regnskabsstandarden for finansielle instrumenter og Kommissionens anbefalinger i forhold til aflønning i den finansielle sektor.

Regeringen støtter rapporten. Den yder et godt bidrag til at identificere og til at kunne ændre nogle af de væsentlige u hensigtsmæssigheder, som den finansielle krise har afdækket. Regeringen støtter rådskonklusioner på linje med de budskaber, jeg har redegjort for.

Michael Aastrup Jensen sagde, at rapporten kan få stor betydning for det danske realkreditsystem, fordi det er så unikt. Det er vigtigt, at vi forsvare det danske realkreditsystem. Han spurgte, hvordan vi vil gøre det. Spørgsmålet er, hvor meget man kan harmonisere på det finansielle område, fordi der er så vidt forskellige betingelser i de forskellige lande.

Pia Adelsteen syntes, de dynamiske hensættelser var en god måde at håndtere problemet på, men hun pegede på, at hensættelserne giver et skattefradrag, og derved kommer landene til at mangle skatteindtægter i nogle år.

Svend Auken sagde, at ideen med procyclicalitet er udmærket, man kan brødt sig ikke om ordet dynamisk i forbindelse med finanssektoren, idet han

mente, vi har dårlige erfaringer hermed. Vi skal "back to boring banking", hvor man ser på sikkerheden.

Finansministeren havde noteret sig Michael Aastrup Jensens bemærkninger om det danske realkreditsystem og ville vende tilbage til sagen, når vi ser de enkelte elementer i rapporten.

Finansministeren indrømmede i svaret til Pia Adelsteen, at når man foretager dynamiske hensættelser, går skatten ned, men det vil udligne sig over tid, idet der bliver tale om større skatteindtægter på et senere tidspunkt.

8. Siden sidst:

a) Aflønningspolitik for ledelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og i den finansielle sektor

KOM (2009) 0211

EUU alm. del (08) – bilag 386 (grundnotat af 20/5-09)

Finansministeren: Jeg vil kort redegøre for to henstillinger, som Kommissionen har vedtaget, der vedrører aflønningspolitik i den finansielle sektor og aflønningspolitik for ledelsen i børsnoterede selskaber.

Henstillingerne lægger op til, at finansielle virksomheder skal indføre en lønpolitik, der er i overensstemmelse med en sund og effektiv risikostyring, og at der skal være balance mellem kortsigtede og langsigtede bonusudbetalinger.

Kommissionen vil følge op på henstillingerne med et direktivforslag, der forventes fremsat primo juli. Jeg vil derfor vende tilbage til sagen, når det videre forløb er fastlagt, og når forslaget tages op på Økofin.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 2955 (økonomi og finans - budget) den 10. juli 2009

Finansministeren: Jeg vil indledningsvis sige, at jeg kun vil tale om dagsordenspunkt 1 – medmindre der er spørgsmål til samlenotatet vedrørende dagsordenspunkt 2 om Kommissionens ændringsforslag til EU's budget for 2009.

FO 1. Rådets 1. behandling EU's budget for 2010

– 1. behandling

SEK (2009) 0610

Rådsmøde 2955 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (08) – bilag 447 (note af 25/6-09 vedr. teknisk gennemgang af EU's budget)

EUU alm. del (08) – bilag 449 (Finansudvalgets indstilling af 25/6-09 til Europaudvalget vedrørende EU-budgettet for 2010)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 370, side 1161 (seneste behandling i EUU 30/4-09)

EUU alm. del (08) – bilag 302, side 874 (behandlet i EUU 27/2-09)

Finansministeren: Jeg nævner dette punkt vedrørende EU-budgettet for 2010 til forhandlingsoplæg.

Økofin gennemfører den 10. juli Rådets 1. behandling af budgetforslaget og vedtager i den forbindelse et revideret forslag. Dette forslag bliver sendt til Europa-Parlamentet, som i oktober foretager sin 1. behandling. Herefter følger Rådets 2. behandling i november, hvor vi håber på og regner med, at der kan indgås en aftale med Parlamentet. Denne aftale vil herefter danne grundlag for Europa-Parlamentets endelige vedtagelse af budgettet i december.

De samlede udgiftsrammer for EU i perioden 2007-2013 er fastlagt i de finansielle perspektiver i forpligtelsesbevillinger og betalingsbevillinger. Forpligtelsesbevillingen kan sammenlignes med en tilsagnsramme, mens betalingsbevillingen udtrykker de faktiske betalinger.

I de finansielle perspektiver er de maksimale forpligtelsesbevillinger i 2010 fastlagt til 139,5 mia. euro. Kommissionens budgetforslag for 2010 udnytter 138,6 mia. euro, hvilket er en stigning på 1,5 pct. i løbende priser i forhold til 2009.

Hvad angår betalingsbevillingerne er loftet i de finansielle perspektiver på 122,3 mia. euro i 2010, mens Kommissionens forslag indebærer betalinger på 116,2 mia. euro. Dette er en stigning på 5,3 pct. i løbende priser i forhold til 2009.

Samlet set er budgetforslaget inden for udgiftsrammerne i de finansielle perspektiver.

FO Fra dansk side arbejder vi ud fra nogle grundlæggende principper i forhandlingerne om EU's budget for 2010:

For det første vil vi lægge afgørende vægt på budgetdisciplin, herunder at der sikres tilstrækkeligt råderum til at tage højde for uforudsete udgifter.

For det andet skal budgettet være retvisende og realistisk, så det undgås, at der henstår store uforbrugte midler ved udgangen af året.

I forhold til de enkelte udgiftskategorier vil regeringen lægge vægt på følgende:

I kategori 1a, der vedrører konkurrenceevne og beskæftigelse, vil regeringen prioritere uddannelse og forskning højt. Regeringen vil støtte den væsentlige stigning til forskningsbevillingerne i Kommissionens budgetforslag på godt 12 pct. fra 2009 til 2010. Det er således væsentligt for regeringen, at der sker en udmøntning af den 75 pct. stigning i forskningsbevillingerne fra 2007 til 2013, som der blev opnået enighed om i forbindelse med vedtagelsen af de finansielle perspektiver.

For kategori 1b, der primært vedrører strukturfondene, vil regeringen lægge vægt på, at der afsættes realistiske betalingsbevillinger. Erfaringsmæssigt er det vanskeligt at implementere strukturfondsindsatserne så hurtigt, som Kommissionen lægger op til, og regeringen vil derfor kunne støtte en vis reduktion i betalingsbevillingerne.

Kategori 2 dækker primært over udgifter til landbrugsordninger og fiskeri, som kan sammenlignes med lovbundne udgifter i den danske finanslovsproces. Her er det vigtigt at sikre en så retvisende budgettering som muligt, så det undgås, at der henstår uforbrugte midler ved årets udgang. Erfaringsmæssigt er Kommissionens budgetforslag meget "forsigtigt", og regeringen vil derfor kunne støtte en væsentlig reduktion af betalingsbevillingerne.

Den mere præcise budgettering af kategori 2 sker dog typisk først i efteråret, når Kommissionen kommer med sin ændringskrivelse.

For kategori 3, som primært vedrører retlige og indre anliggender, kultur og forbrugerpolitik, lægges der fra regeringens side vægt på, at der tilvejebringes et større råderum til uforudsete udgifter.

Med dette in mente vil regeringen prioritere retlige og indre anliggender, der bl.a. dækker EU's politisamarbejde og samarbejdet på asyl- og flygtningeområdet, samt forbrugerpolitik.

For så vidt angår kategori 4, EU som global partner, lægger regeringen særlig vægt på, at der sikres et tilstrækkeligt råderum til de uforudsete udgifter, som ofte forekommer på det eksterne område.

Inden for denne overordnede prioritet vil jeg fremhæve følgende prioriteter for regeringen:

For det første bør genopbygningen af Irak og Afghanistan forblive af høj prioritet for EU.

For det andet bør støtten til stabilisering og demokrati i Pakistan gives høj prioritet for EU.

For det tredje støtter vi, at der afsættes midler til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, som følger den betydelige stigning forudsat i aftalen om de finansielle perspektiver.

Endelig for det fjerde vil vi arbejde for, at EU fortsat yder et markant bidrag til bekæmpelse af den globale fattigdom og opfyldelsen af FN's 2015-mål.

For kategori 5, administration, anlægger vi traditionelt en meget stram og budgetansvarlig holdning. Vi vil derfor arbejde for:

- at der i forhold til budgetforslaget tilvejebringes effektiviseringsgevinster i institutionerne, bl.a. som følge af ny IT-teknologi og øget samarbejde mellem institutionerne,
- samt at der bliver set kritisk på udgiftsstigninger udover den almindelige inflationsudvikling.

I forhold til 2010-budgettet er det dog værd at bemærke, at Kommissionens budgetforslag slet ikke indbudgetterer effekterne af den europæiske økonomiske genopretningsplan for 2010. Dette vil først ske i efteråret, når Kommissionen har et klarere overblik over, hvor store uforbrugte midler der er på kategori 2 – altså landbrugspolitikken. Jeg vil derfor også forvente, at de afsluttende budgetforhandlinger til efteråret primært kommer til at vedrøre dette emne.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at Kommissionens budgetforslag vurderes at ville medføre et dansk EU-bidrag på 18,8 mia. kr. i 2010.

Til sammenligning medførte Kommissionens budgetforslag i 2009 et dansk EU-bidrag på 18,4 mia. kr. Efterfølgende vedtagelse af ændringsbudgetter i 2009 – inklusive ændringsbudget nr. 6 – har dog medført, at det danske EU-bidrag i 2009 er opjusteret til 19,8 mia. kr.

Margrethe Vestager oplyste, at Det Radikale Venstre støtter regeringens forhandlingsoplæg. Hun syntes, opdelingen i det budgettekniske og det substantielle var udmærket, og at det er vigtigt at få en mere retvisende budgettering og at have en god budgetdisciplin.

Med hensyn til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ser Det Radikale Venstre frem til, at EU får en samlet og mere offensiv udenrigs- og sikkerhedspolitik. Hun ville gerne have lidt mere at vide om det indholdsmæssige i budgettet på dette felt.

Hun syntes, det var en rigtig prioritering at give flere penge til bekæmpelse af global fattigdom og opfyldelse af 2015-målene, idet det er med til at give den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik mere vægt.

Pia Adelsteen sagde, at når EU engang bliver god til at lave retvisende budgetter og får orden på sit regnskab, kunne Dansk Folkeparti måske være med til at støtte budgettet, men indtil da går Dansk Folkeparti imod regeringens forhandlingsoplæg. Hun blev lidt irriteret, når finansministeren nævnte, at det var væsentligt, at der var luft til uforudsete udgifter, idet hendes erfaring fra det kommunalpolitiske var, at der ikke var penge til uforudsete udgifter. I øvrigt mente hun, EU bør reducere sine administrative omkostninger.

Kontorchef Kaare Barslev, Finansministeriet, sagde, at udgifterne på budgettet til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik bl.a. går til missionerne i Kosovo og i Georgien.

Margrethe Vestager gjorde opmærksom på, at Danmark på grund af forsvarsforbeholdet ikke deltager i disse aktioner, og spurgte, om de finansieres uden for EU's budget. Hun tilføjede, at Det Radikale Venstre meget gerne ville give midler til at opbygge den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Kontorchef Kaare Barslev, Finansministeriet, sagde, at når Lissabontraktaten var trådt i kraft, skulle der bevilges yderligere midler til at opbygge den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Disse beløb er ikke indregnet i det foreliggende budget, som er baseret på den nugældende traktat.

De udgifter, som knytter sig til de operationer, Danmark på grund af forsvarsforbeholdet ikke deltager i, finansieres uden for det egentlige EU-budget af de lande, som deltager.

Finansministeren svarede Pia Adelsteen, at regeringens guideline også er, at budgettet skal være retvisende og realistisk.

Den fungerende formand, Anne Grete Holmsgaard, konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti havde ytret sig imod det. Hun tilføjede, at hun gik ud fra, at Enhedslisten, som har udtalt sig imod budgettet i indstillingen fra Finansudvalget, også gik imod regeringens forhandlingsoplæg, men dette bad hun sekretariatet om at undersøge.

2. Kommissionens ændringsforslag nr. 6 til EU's budget for 2009

KOM (2009) 0288

Rådsmøde 2955 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Finansministeren nævnte ikke dette punkt.